

Bz. 2016

UNIVERZITET U BEOGRADU

Inž. MILUTIN KNEŽEVIĆ

MEHANIČKA PRERADA DRVETA

POKLON
Oblasnog Nar. Odbora za Istri
ŠUMSKOG PREDUZEĆA ZA ISTRI
„ISTRAŠUMA“
STUDENTIMA ŠUMARSTVA

Naučna Knjiga

IZDAVAČKO PREDUZEĆE NARODNE REPUBLIKE SRBIJE
BEOGRAD, 1948

S A D R Ž A J

U v o d

I. DEO

POGONSKE MAŠINE U MEHANIČKOJ PRERADDI DRVETA

A) Važniji opšti delovi mašina

	Strana
Vratila	6
Ležišta	9
Kaišnici i kaiši	10
Zupčanici	23
Maživo i podmazivanje	25

B) Pogonske mašine

1) Parni pogon (Opšti pojmovi i primena)	32
2) Vodeni pogon (Opšti pojmovi i primena)	47
3) Električni pogon (Opšti pojmovi i primena)	56
4) Pogon eksploz. motorima (Opšti pojmovi i primena)	63
5) Pogon vetrom	67

II. DEO

RADNE MAŠINE U MEHANIČKOJ PRERADI DRVETA

A) Glavne radne mašine

1 Gateri (Sastavni delovi)	69
Gaterske testere (Udeševanje, oštrenje razmet i dr.)	77
Uprezanje testera u ram gatera	91
Theorija struganja gat. testerom	98
Način pomera i mehanizmi pomera	108
Greške struganja gat. testerama	119
Fundamenti	121
Snaga za pogon gatera	122
Efekat gatera	129
Ventilačni gateri	131
Horizontalni gateri	142
2) Testere pantličare (Vrste, teorija struganja i dr.)	149
3) Kružne testere (Teorija struganja, vrste i dr.)	169
Specijalne kružne testere	193

B) Pomoćne radne mašine

1) Mašine za rendisanje (Teorija rendisanja, vrste i dr.)	197
2) Mašina za rezanje i ljuštenje furnira	211
3) Specijalne mašine za obradu drveta	217
Zaštita od nezgoda u postrojenjima za preradu drveta	220

C) Pomoćni uredjaji

1) Pomoći uredjaji za transport oblovine i izradjene gradje	224
2) Pomoći uredjaji za transport otpadaka	232

III. DEO

VRSTE POSTROJENJA MEHANIČKE PRERADE DRVETA I TEHNIKA

NJEGOVE PRERADE

A) Strugare (Pilane) 249

1) Podizanje strugarskih postrojenja i njihov uredjaj	252
2) Tehnika rada i prerada na strugarama	277
Tipovi rezane gradje	281
Raspored testera u gateru	285
Tehnika prerade na gaterima	287
Kartie i diagramske rezanje	293
Rad u stružnici	295
Procenat iskorišćenja	298
Iskoriščavanje otpadaka, izrada fibrin. ploča	301
Prerada strugotine	305
Prerada drvenog brašna	306
Rad na stovarištu rezane gradje	307
Troškovi prerade	315
Određivanje vrednosti rezane gradje	309
Organizacija rada	317
Mehanizacija rada u strugari	318

B) Sporedna postrojenja kod strugara

1) Radionice sanduka (sandučare)	324
2) Radionica parketa	329
3) Radionice drvene vune	335
5) Veštačko sušenje drveta (sušnice)	336
Gradnja sušnice	348
Slaganje drveta u sušnici	349
Tehnika sušenja kod komora	351
Ostali načini veštačkog sušenja	359
6) Parenje drveta	363

C) Ostala postrojenja mehaničke prerade drveta

1) Postrojenja za izradu furnira i šperovanog drveta	368
a) Furniri	378
b) Industrija šperovanog drveta	394
v) Proizvodnja nameštaja	397
g) Fabrikacija šibica	398
2) Proizvodnja savijenog drveta	

Strana

a) Bačvarske radionice	402
b) Proizvodnja sportskih sprava i ostalog sav. drveta	404
v) Ostale vrste prerade	405

IV. DEO

TRGOVINA PRERADJENOM GRADJOM

Trgovačke uzašne i važniji prorisj opštег dela	409
---	-----

SPECIJALNI DEO UZANSI

Cetinari	418
Liščari	424
Furniri	420
Uperovana drvo	431
Parket	431
Drvena vuna i ostalo	432

TRANSPORT DRVENE ROBE

Železnički transport	433
Rečni transport	434
Pomorski transport	434
Jugoslavija na svetskom tržištu drveta	435
Literatura	436